

RUHNU LENNUJAAMA RAIETÖÖD

Koostas:

Rae Arborist OÜ

Marko Simberg

APRILL 2025

I Osa:

Hakkekuhja likvideerimise võimalused (maht 900m³)

Ruhnu raietööde käigus tekkinud oksa- ja puidujääkidest vabanemiseks on kaalutud kolme peamist lahendusvarianti: **põletamine**, **hakkeks töötlemine** ning **hakkekuhja jätmine senisele kohale**. Alljärgnevalt on esitatud nende võimaluste peamised eelised ja puudused, samuti hinnanguline ajakulu ja maksumus.

1. Põletamine

- **Eelised**
 - Ei ole vaja kohale tuua rasketehnikat.
 - Võimaldab kokku hoida transpordikulusid.
 - **Puudused**
 - Keskkonnaohtlik variant, sest pinnas Ruhnu saarel on turbase iseloomuga, mistõttu on oht maaaluseks põlenguks.
 - Viimased 3 suve on olnud põuased ning suvisel ajal põletamine riskantne.
 - Juhul kui tuli peaks levima lennuraja vasakule küljele, on ka Päästeameti kaastes kustutamine sisuliselt võimatu, kuna auto sinna alale ei saa.
 - Ajamahukas. Hakkides kuhja väiksemateks juppideks ja osakaupa põletades on hinnanguline töömaht 3 nädalat.
 - Hinnanguline kogukulu umbes **25 000 eurot** (põletamise ettevalmistus, tööjõud, tükeldamine, põletamine).
-

2. Hakkuriga töötlemine

- **Eelised**
 - Väga kiire meetod: suure hakkuri kasutamine võimaldaks hinnanguliselt **ühe – kahe päeva** jooksul tööga valmis saada (kogus ligikaudu 900 m³).
 - Saadud hakkepuitu saab kohapeal kasutada pinnase tasandamiseks. Vallal traktor ja sahk olemas.
- **Puudused**
 - Kallis lahendus. Hakkuri kulu ligikaudu **3700 eurot**.
 - Meretransport: 32-tonnise hakkuri transport Ruhnu saarele. Laeva nimi Amalie, opereerib Kihnu Veeteed, kandevõime on 35 tonni.
 - Ühe otsa transport maksab ligikaudu **14 000 eurot**, kokku vähemalt **28 000 eurot**, kui laev tuleb mandrilt saarele ja naaseb.

- Lisanduvad traktori töö ja väljaveohaagise rendi kulud.
 - Transpordikulud jäävad täiel määral tellija kanda (laev koormatakse peaaegu maksimaalselt).
-

3. Jätta nagu on

- **Eelised**

- Puuduvad otsesed likvideerimis- või transpordikulud.

Keskkonna seisukohalt: kuivanud oksa- ja puidujäätmed ei kujuta olulist ohtu kahjurite (nt ürase) levikuks. Raietööd tehti ligikaudu 3 aastat tagasi ning ürase ei tule kuivanud puitu.

Üraskid (nt kooreürask) eelistavad elus või hiljuti surnud, veel niisket puitu, kus nad saavad sigida koore all.

- Kuivanud ja kaua seisnud oksad või tüved, eriti kui neil pole enam koort või on see tugevalt kuivanud, ei ole sobiv keskkond üraseite paljunemiseks.
- Oksakuhja säilitamisel võib olla hoopis **positiivne mõju** elurikkusele, pakkudes pesitsus- ja toitumiskohti lindudele ning loomadele, kes omakorda aitavad kontrollida puidukahjurite levikut.

- **Puudused**

- **Suhted kohaliku valla ja kogudusega:** nii vallal kui ka kirikul on soov, et raiejäätmed eemaldataks, mis võib teatud huvigruppe rahulolematuks teha.
 - Jätkuv visuaalne mõju maastikule ning võimalikud pretensioonid külastajatelt, kes eeldavad korrastatud keskkonda.
-

Kokkuvõte:

Hakkekuhi on võimalik likvideerida põletades või hakkeks töötlemise teel, mis mõlemad eeldavad märkimisväärseid kulusid ja operatiivset planeerimist. Kolmas variant on jätta kuhi senisele kohale, mis tähendab küll väikseimat rahalist kulu ning võib olla kasulik looduskeskkonnale, kuid tekitab tõenäoliselt pingeid kohaliku valla ja kirikuga, kes eeldavad alale ühtset korrastatust.

Edasistes otsustes tuleb arvesse võtta nii keskkonnariske, kohaliku kogukonna ootusi kui ka rahalisi ja ajakuluressursse, et leida Ruhnu saare eripära silmas pidades parim võimalik lahendus.

Hakkekuhi eest.

Joonis 1

Piltidelt näha, et hakkekuhja materjali diameeter varieerub tugevalt. On peened oksad, kuni tüveosadeni ca 30 cm.

Hakkekuhi tagant.

Joonis 2

Hakkekuhja ümbritsev pinnas.

Turbane. Tule levikul üle platsi kustutustööd sisuliselt võimatu teostada.

Joonis 3

II OSA

Puudegrupid 0116 ja 0119

Joonis 0119

Puistu koosneb valdavalt pajudest (remmelgad) ja kaskedest. Soovitan kased määrata raiesse ning jätta alles alusvõsa moodustavad pajud, säilitamaks olemasolevat haljastust ja rohelist.

0119, eemaldamisele pildil olevad suured puud

Joonis 0116

Grupi moodustavad männid ja kased. Raietööde kavandamisel soovitan kased eemaldada ning männid säilitada. Mändide kõrgus 10-15 meetri vahel. Männi latva saab neid osaliselt tagasi lõigata (töö ronides ning korrektselt lõigatuna), kui see osutub vajalikuks. Kuigi latvamine ei ole männi puhul väga eetiline tegevus, on see parem kui raie.

III OSA Lennujaama parem metsaviirg

Lennujaama parem metsaviirg algab maandumisraja algusest ning ulatub kuni hakkekuhjani. Viiru alguses domineerivad okaspuud (eeskätt männid), mille keskmine kõrgus on umbes 20 meetrit. Puude hulgas leidub ka üksikuid kõrgemaid isendeid, mida saab soovi korral eemaldada, näiteks lennuohutuse säilitamiseks.

Viiru keskosas võtab domineeriva positsiooni sanglepp ning sealt alates tõuseb puude keskmine kõrgus veelgi. Viiru lõpuosas (maandumisraja lõpp, tähistatud puna-valgete märkidega) kasvavad peamiselt haavad. Nende puude keskmine kõrgus on ligikaudu 25 meetrit, mõned isendid ulatuvad veelgi kõrgemale.

Soovitav hooldus

Soovitame metsaviirus rakendada harvendusraiet ning määrata raietöödeks need puud, mis on selgelt kõrgemad. Piirkonnas, kus puude kõrgus jääb 10–20 meetri vahele, võiks säilitada isendid, mille kõrgus on umbes 20 meetrit või pisut üle selle. Selline lähenemine võimaldab säilitada puistu olulise osa ning vähendab ka tekkiva hakkematerjali kogust.

See on küsimus Transpordiametile, kas selline piiripealne lähenemine on aksepteeritav.

Kui ei ole aksepteeritav

Kui otsustada ala raadamise (kogu 10-20 kõrgusala) kasuks, siis on viiru pikkus umbes 600 meetrit ja laius 30 meetrit. Seejuures kujuneb raadatavaks pindalaks $600 \times 30 = 18\,000 \text{ m}^2$, jämedalt ca 2 hektarit.

2 hektarit on teostav ka mootorsaega toimetades. Teostuse aeg 3 mehe puhul ca **3 nädalat**.

Rahaliselt soodsam harvesteri toomisest. Traktor ning metsaveo haagis on saarel olemas.

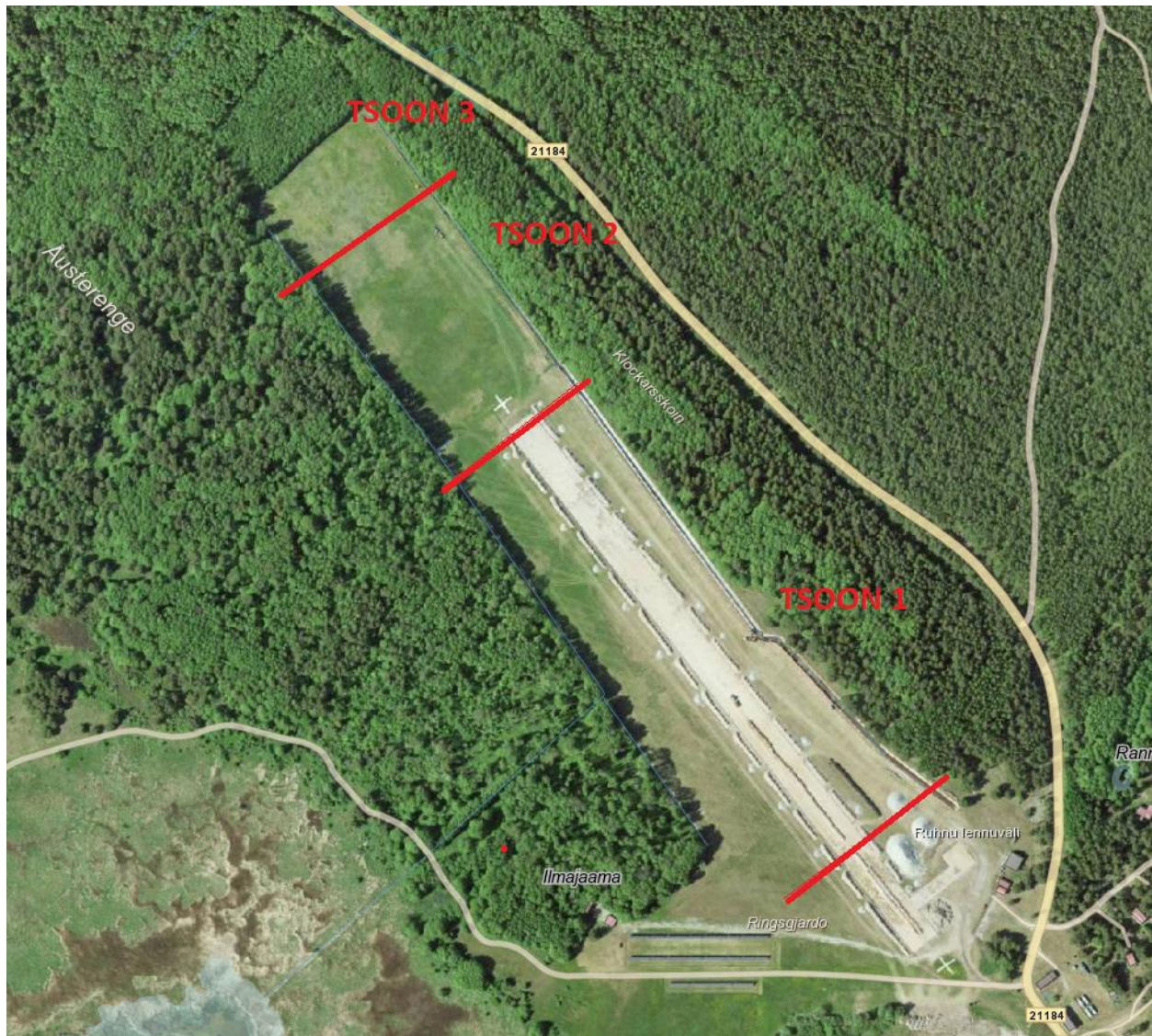
Töö teostada enne hakkuri tulekut, et hakkur teeks korraga ära ka selle osa.

Puuderivi kõrguse tõus Ruhnu lennujaama paremal küljel

Joonis 4

Kõrguskasvu tõus tsoonidesse jaotatuna. Maaameti kaart.
Joonis 5

Tsoon 1. Viiru madalaim osa

Joonis 6

Tsoon 1, eristuvad kõrgemad puud.

Joonis 7

Tsoon 2. Sanglepad, okaspuud kõrgemad ja eristavad.

Joonis 8

Tsoon 3

Joonis 9

